

Khu vực tiền tệ tối ưu và tính khả thi của đồng tiền chung ASEAN

Nguyễn Minh Sáng⁽¹⁾ • Nguyễn Thị Phương Thảo⁽²⁾

Ngày nhận bài: 14/02/2017 | Biên tập xong: 02/9/2017 | Duyệt đăng: 10/9/2017

TÓM TẮT: Lý thuyết Khu vực tiền tệ (KVTT) tối ưu (Optimal Currency Area - OCA) là một trong những lý thuyết quan trọng để đánh giá khả năng hội nhập tiền tệ của các quốc gia. Theo thời gian, lý thuyết này ngày càng được mở rộng và đồng thời tạo ra nhiều tranh luận xoay quanh nó. Bài nghiên cứu này trình bày một cách hệ thống các đặc điểm của Lý thuyết OCA, lợi ích và chi phí đánh đổi khi gia nhập KVTT chung. Mô hình VAR được sử dụng để kiểm tra sự phản ứng giữa các nước trong khu vực trước các cú sốc ngoại sinh để đánh giá tính khả thi của việc thành lập đồng tiền chung ASEAN. Kết quả ước lượng cho thấy mối tương quan cao giữa các cặp quốc gia Malaysia - Singapore và Việt Nam - Thái Lan. Sự hợp tác song phương giữa các nước này có thể là bước khởi đầu cho sự hình thành đồng tiền chung ASEAN sau khi Cộng đồng Kinh tế ASEAN (AEC) được thành lập.

TỪ KHÓA: OCA, đồng tiền chung, hội nhập tiền tệ, ASEAN.

1. Giới thiệu

Trong tầm nhìn ASEAN 2020 (Cộng đồng Kinh tế ASEAN), hội nhập tiền tệ là một trong những mục tiêu chính của kế hoạch phát triển ASEAN. Việc AEC được thành lập đã góp phần thúc đẩy tự do hóa việc dịch chuyển hàng hóa, nhân lực và vốn giữa các quốc gia.

Bên cạnh những lợi ích, các quốc gia không tránh khỏi những tổn thất kèm theo khi gia nhập liên minh tiền tệ (LMTT). Do đó, việc xem xét mức độ tương thích của các quốc gia khi thành lập KVTT chung là rất quan trọng.

Cho đến nay, nhiều nghiên cứu trên thế giới đã được thực hiện nhằm xác định khả năng hội nhập tiền tệ của các nước thuộc khu vực châu Á nói chung và các nhóm nước trong châu lục này nói riêng, chẳng hạn Đông Á, NICs (Đài Loan, Hàn Quốc, Hồng Kông và Singapore), ASEAN, ASEAN+3 (ASEAN, Hàn

Quốc, Trung Quốc, Nhật).

Theo Alvarado (2014), tại ASEAN, 2% nền kinh tế của các quốc gia song phương đang hội tụ với nhau, 58% đang hội tụ, còn 40% chưa sẵn sàng. Cụ thể, nhóm quốc gia có mức hội tụ cao nhất là Singapore - Brunei - Thái Lan, tiếp đến là Việt Nam - Indonesia và sau cùng là Campuchia - Malaysia.

Phân tích tính khả thi khi thiết lập Khu vực đồng tiền chung ASEAN+3 (Achsani & Partisiwi, 2010), nhận định Indonesia là quốc

⁽¹⁾ Nguyễn Minh Sáng - Trường Đại học Ngân hàng TP.HCM; Số 39 Hàm Nghi, Quận 1, TP. Hồ Chí Minh; Email: sangnm@buh.edu.vn.

⁽²⁾ Nguyễn Thị Phương Thảo - Sinh viên Trường Đại học Ngân hàng TP.HCM; Email: thao1495@gmail.com.